

KONWENCJA O WCZESNYM POWIADAMIANIU O AWARII JĄDROWEJ

PAŃSTWA-STRONY NINIEJSZEJ KONWENCJI,

ŚWIADOME, iż w wielu państwach prowadzona jest działalność jądrowa,

BIORĄC POD UWAGĘ, że były i nadal są podejmowane działania o charakterze globalnym ukierunkowane na zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w działalności jądrowej celem zapobieżenia awariom jądrowym oraz minimalizowania skutków ewentualnych takich awarii w razie ich wystąpienia,

PRAGNĄC wzmacniać dalszą międzynarodową współpracę w zakresie bezpiecznego rozwoju i wykorzystania energii jądrowej,

PRZEKONANE o potrzebie możliwie jak najszybszego zapewnienia przez państwa właściwych informacji na temat awarii jądrowych celem zminimalizowania skutków transgranicznego promieniowania radiologicznego,

BIORĄC POD UWAGĘ pożytek płynący z dwustronnych i wielostronnych porozumień w sprawie wymiany informacji w tym obszarze,

UZGODNIŁY, co następuje:

Artykuł 1

Zakres stosowania

1. Niniejszą Konwencję stosuje się w przypadku jakiegokolwiek awarii związanej z obiektami lub rodzajami działalności, wymienionymi poniżej w ustępie 2, Państwa-Strony bądź osób fizycznych lub prawnych znajdujących się pod jego jurysdykcją lub kontrolą, w wyniku której nastąpił lub może nastąpić wyciek materiałów radioaktywnych i która spowodowała lub może spowodować transgraniczny wyciek na skalę międzynarodową mogący z punktu widzenia bezpieczeństwa radiologicznego stanowić istotne znaczenie dla innego państwa.

2. Obiekty i rodzaje działalności, o których mowa w ustępie 1 są następujące:

- a) każdy reaktor jądrowy, bez względu na lokalizację;
- b) każdy inny obiekt związany z jądrowym cyklem paliwowym;
- c) każdy obiekt służący postępowaniu z odpadami radioaktywnymi;
- d) transport i przechowywanie paliwa jądrowego lub odpadów radioaktywnych;
- e) wytwarzanie, wykorzystanie, przechowywanie, unieszkodliwianie i transport radioizotopów wykorzystywanych w rolnictwie, przemyśle, medycynie oraz w pokrewnych celach naukowych i badawczych; oraz
- f) wykorzystanie radioizotopów do wytwarzania energii w pojazdach kosmicznych.

Artykuł 2

Informowanie i dokumentacja

W przypadku awarii określonej w artykule 1 (zwanej dalej „awarią jądrową”) Państwo-Strona, o której mowa w tym artykule:

- a) niezwłocznie powiadamia, bezpośrednio lub za pośrednictwem Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (zwanej dalej „Agencją”), państwa określone w artykule 1, których

bezpośrednio dotyczy lub może dotyczyć awaria, oraz Agencję o awarii jądrowej, charakterze awarii, czasie jej wystąpienia oraz, w stosownych przypadkach, jej dokładnej lokalizacji; oraz

- b) niezwłocznie dostarcza państwom, o których mowa w literze a), bezpośrednio lub za pośrednictwem Agencji, oraz Agencji dostępne informacje dotyczące zminimalizowania skutków radiologicznych w państwach określonych w artykule 5.

Artykuł 3

Inne awarie jądrowe

W celu zminimalizowania skutków radiologicznych Państwa-Strony mogą powiadamiać o wystąpieniu awarii jądrowych innych niż wymienione w artykule 1.

Artykuł 4

Funkcje Agencji

Agencja:

- a) niezwłocznie informuje Państwa-Strony, Państwa Członkowskie, inne Państwa, których bezpośrednio dotyczy lub może dotyczyć awaria, określone w artykule 1, oraz właściwe międzynarodowe organizacje międzyrządowe (zwane dalej „organizacjami międzynarodowymi”) o powiadomieniu otrzymanym na podstawie artykułu 2 litera a); oraz
- b) niezwłocznie przedstawiają na żądanie Państwa-Strony, Państwa Członkowskiego lub właściwej organizacji międzynarodowej informacje otrzymane na podstawie artykułu 2 litera b).

Artykuł 5

Informacje do przedstawienia

1. Informacje do przedstawienia na podstawie artykułu 2 litera b) zawierają następujące dane, w zakresie, w jakim powiadamiające Państwo-Strona nimi dysponuje:

- a) czas wystąpienia, w stosownych przypadkach, dokładna lokalizacja oraz charakter awarii jądrowej;
- b) obiekt lub rodzaj działalności, którego zdarzenie dotyczy;
- c) zakładana lub ustalona przyczyna oraz przewidywany rozwój awarii jądrowej, istotny dla transgranicznego wycieku materiałów radioaktywnych;
- d) ogólna charakterystyka wycieku radioaktywnego obejmująca, w zakresie, w jakim jest to wykonalne i właściwe, charakter, prawdopodobną postać fizyczną i chemiczną oraz ilość, skład i efektywną wysokość wycieku radioaktywnego;
- e) informacje o bieżących i przewidywanych warunkach meteorologicznych i hydrologicznych, koniecznych dla prognozowania rozproszenia wycieku materiałów radioaktywnych;
- f) wyniki monitorowania środowiska dotyczącego transgranicznego wycieku materiałów radioaktywnych;
- g) podjęte lub planowane środki ochronne poza terenem zakładu;
- h) przewidywane zachowania w czasie wycieku radioaktywnego.

2. We właściwych odstępach czasu informacje te są uzupełniane dalszymi istotnymi informacjami o rozwoju sytuacji nadzwyczajnej, w tym informacjami o jej przewidywanym lub rzeczywistym zakończeniu.

3. Informacje otrzymane na podstawie artykułu 2 litera b) mogą być wykorzystywane bez ograniczeń, poza przypadkami gdy informacje takie są przekazywane w trybie poufnym przez powiadamiające Państwo-Stronę.

Artykuł 6

Konsultacje

Państwo-Strona przedstawiające informacje na podstawie artykułu 2 litera b) niezwłocznie odpowiada, jak dalece będzie to możliwe, na wniosek o udzielenie dodatkowych informacji lub konsultacji zgłoszony przez Państwo-Stronę, którego dotyczy awaria w celu zminimalizowania skutków radiologicznych w tym państwie.

Artykuł 7

Właściwe organy i punkty kontaktowe

1. Każde Państwo-Strona informuje Agencję i pozostałe Państwa-Strony, bezpośrednio lub za pośrednictwem Agencji, o jego właściwych organach i punkcie kontaktowym odpowiedzialnym za przekazywanie oraz odbieranie powiadomień i informacji, o których mowa w artykule 2. Punkty kontaktowe oraz centrum koordynacji w strukturach Agencji są dostępne w trybie ciągłym.

2. Każde Państwo-Strona niezwłocznie informuje Agencję o wszelkich zmianach, które mogą wystąpić w zakresie informacji, o których mowa w ustępie 1.

3. Agencja prowadzi aktualny wykaz tych organów krajowych i punktów kontaktowych oraz punktów kontaktowych

właściwych organizacji międzynarodowych i przekazuje go Państwom-Stronom, Państwom Członkowskim oraz właściwym organizacjom międzynarodowym.

Artykuł 8

Pomoc na rzecz Państw-Stron

Agencja zgodnie z jej Statutem i na wniosek Państwa-Strony nieprowadzącego działalności jądrowej i graniczącego z państwem realizującym aktywny program działalności jądrowej, lecz niebędącym Stroną, prowadzi badania dotyczące możliwości wykonania i wprowadzenia odpowiedniego systemu monitorowania promieniowania radioaktywnego, aby zrealizować cele niniejszej Konwencji.

Artykuł 9

Dwustronne i wielostronne porozumienia

Mając na uwadze wzajemne interesy, Państwa-Strony mogą, w stosownych przypadkach, rozważyć możliwość zawarcia dwustronnych lub wielostronnych porozumień dotyczących kwestii objętych niniejszą Konwencją.

Artykuł 10

Stosunek do innych porozumień międzynarodowych

Niniejsza Konwencja nie ma wpływu na wzajemne prawa i obowiązki Państw-Stron wynikające z już istniejących porozumień międzynarodowych dotyczących kwestii objętych niniejszą Konwencją lub przyszłych porozumień międzynarodowych zawieranych zgodnie z przedmiotem i celem niniejszej Konwencji.

Artykuł 11

Rozstrzygnięcie sporów

1. W przypadku powstania sporu między Państwami-Stronami bądź między Państwem-Stroną a Agencją w zakresie interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji, strony sporu podejmują konsultacje celem rozstrzygnięcia sporu na drodze negocjacji lub przy pomocy innych pokojowych środków rozstrzygnięcia sporów możliwych do przyjęcia przez strony.

2. Jeżeli tego rodzaju spór między Państwami-Stronami nie może zostać rozstrzygnięty w ciągu jednego roku od wystosowania wniosku o podjęcie konsultacji zgodnie z ustępem 1, zostanie on, na wniosek dowolnej strony tegoż sporu, zgłoszony do postępowania arbitrażowego lub poddany pod rozstrzygnięcie Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli w przypadku zgłoszenia sporu do postępowania arbitrażowego strony sporu nie są w stanie w ciągu sześciu miesięcy od daty wniosku osiągnąć porozumienia w sprawie organizacji arbitrażu, strona może zwrócić się do Prezesa Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości lub Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o powołanie jednego lub kilku arbitrów. W przypadku złożenia w tym samym czasie wniosków przez strony sporu pierwszeństwo ma wniosek złożony do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

3. Podpisując, ratyfikując, przyjmując, zatwierdzając niniejszą Konwencję lub przystępując do niej, państwo może oświadczyć, iż nie uważa się za związane jedną lub obiema procedurami rozstrzygania sporów przewidzianymi w ustępie 2. Pozostałe Państwa-Strony nie będą związane procedurą rozstrzygania sporów przewidzianą w ustępie 2 w odniesieniu do Państwa-Strony, dla którego takie oświadczenie pozostaje w mocy.

4. Państwo-Strona, które złożyło oświadczenie zgodnie z ustępem 3, może w dowolnym momencie wycofać je poprzez powiadomienie o tym depozytariusza.

Artykuł 12

Wejście w życie

1. Niniejsza Konwencja jest otwarta do podpisu przez wszystkie państwa oraz Namibię, reprezentowaną przez Radę ONZ ds. Namibii, w siedzibie Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu oraz w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku, odpowiednio od dnia 26 września 1986 roku i 6 października 1986 roku do momentu jej wejścia w życie lub przez okres dwunastu miesięcy, w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.

2. Państwo oraz Namibia, reprezentowana przez Radę ONZ ds. Namibii, może wyrazić zgodę na związanie się niniejszą Konwencją przez złożenie podpisu bądź też przez złożenie dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia po podpisaniu z zastrzeżeniem ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, bądź też przez złożenie dokumentu przystąpienia. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia zostają złożone u depozytariusza.

3. Niniejsza Konwencja wchodzi w życie trzydzieści dni od momentu wyrażenia przez trzy państwa zgody na związanie się jej postanowieniami.

4. Dla każdego państwa wyrażającego zgodę na związanie się Konwencją po jej wejściu w życie niniejsza Konwencja nabiera mocy wiążącej dla danego państwa trzydzieści dni od dnia wyrażenia zgody.

5. a) Zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu do niniejszej Konwencji mogą przystępować organizacje międzynarodowe oraz organizacje integracji regionalnej powołane przez suwerenne państwa i posiadające kompetencje w zakresie negocjowania, zawierania i stosowania umów międzynarodowych w sprawach objętych niniejszą Konwencją.

b) W sprawach wchodzących w zakres ich kompetencji organizacje takie we własnym imieniu wykonują prawa i wypełniają obowiązki, które niniejsza Konwencja określa dla Państw-Stron.

c) Składając dokument przystąpienia, organizacja przekazuje depozytariuszowi deklarację wskazującą zakres swoich kompetencji w odniesieniu do spraw objętych niniejszą Konwencją.

d) Organizacja nie posiada dodatkowego prawa głosu ponad prawa głosu przysługujące jej Państwom Członkowskim.

Artykuł 13

Tymczasowe stosowanie

W momencie podpisania lub w okresie przed wejściem niniejszej Konwencji w życie dla danego państwa może ono oświadczyć, iż będzie stosować się do niniejszej Konwencji tymczasowo.

Artykuł 14

Poprawki

1. Państwo-Strona może proponować poprawki do niniejszej Konwencji. Proponowaną poprawkę przedkłada się depozytariuszowi, który niezwłocznie rozsyła ją do wszystkich pozostałych Państw-Stron.

2. Jeżeli większość Państw-Stron zwróci się do depozytariusza z wnioskiem o zwołanie konferencji celem rozpatrzenia proponowanych poprawek, depozytariusz zaprasza wszystkie Państwa-Strony do udziału w takiej konferencji, która rozpoczyna się nie wcześniej niż trzydzieści dni po wystosowaniu zaproszeń. Każda poprawka przyjęta na konferencji większością dwóch trzecich wszystkich Państw-Stron zostaje przyjęta w formie protokołu, który będzie otwarty do podpisu w Wiedniu oraz Nowym Jorku dla wszystkich Państw-Stron.

3. Protokół wchodzi w życie trzydzieści dni od momentu wyrażenia przez trzy państwa zgody na związanie się jego postanowieniami. Dla każdego państwa wyrażającego zgodę na związanie się protokołem po jego wejściu w życie protokół nabiera mocy wiążącej dla danego państwa trzydzieści dni od dnia wyrażenia zgody.

Artykuł 15

Wypowiedzenie

1. Państwo-Strona może wypowiedzieć niniejszą Konwencję poprzez złożenie pisemnego powiadomienia u depozytariusza.

2. Wypowiedzenie nabiera mocy w terminie jednego roku od dnia otrzymania powiadomienia przez depozytariusza.

Artykuł 16

Depozytariusz

1. Depozytariuszem niniejszej Konwencji jest dyrektor generalny Agencji.

2. Dyrektor generalny Agencji niezwłocznie informuje Państwa-Strony oraz wszystkie pozostałe państwa o:

a) każdym podpisaniu niniejszej Konwencji lub dowolnego protokołu poprawek;

b) każdym złożeniu dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia dotyczącego niniejszej Konwencji lub dowolnego protokołu poprawek;

c) oświadczeniu lub wycofaniu oświadczenia zgodnie z postanowieniami artykułu 11;

- d) oświadczeniu o tymczasowym stosowaniu niniejszej Konwencji zgodnie z artykułem 13;
- e) wejściu w życie niniejszej Konwencji oraz dowolnej poprawki do niniejszej Konwencji; oraz
- f) o każdym wypowiedzeniu złożonym na mocy artykułu 15.

Artykuł 17

Teksty autentyczne i uwierzytelnione kopie

Oryginał niniejszej Konwencji, którego teksty w języku angielskim, arabskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim

są jednakowo autentyczne, zostaje złożony dyrektorowi generalnemu Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, który przekazuje uwierzytelnione kopie Państwom-Stronom oraz wszystkim pozostałym państwom.

W DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą Konwencję, otwartą do podpisu zgodnie z postanowieniami artykułu 12 ustęp 1.

PRZYJĘTO na posiedzeniu Konferencji Generalnej Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej na sesji specjalnej w Wiedniu dnia dwudziestego szóstego września tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego szóstego roku.

Deklaracja, o której mowa w artykule 12 ustęp 5 litera c) Konwencji o wczesnym powiadamianiu o awarii jądrowej

Wspólnota posiada kompetencje, dzielone z Państwami Członkowskimi, w dziedzinie powiadamiania o zagrożeniu radiologicznym w zakresie określonym w artykule 2 litera b) oraz właściwymi przepisami tytułu II, rozdziału 3 zatytułowanego „Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo” Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
